

ส่วนที่ 3

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน”

1.ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

- (1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ
- (3) การป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (4) การบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (5) การพัฒนาระบบกลไกมาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ
- (6) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศและกองทัพ
- (7) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลรวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารพลังงานและน้ำ
- (8) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

2.ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (1) **สมรรถนะทางเศรษฐกิจ**ได้แก่รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่นส่งเสริมการค้าและการลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชนและพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้า และได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาคเพิ่มขึ้น
- (2) **การพัฒนาภาคการผลิตและบริการภาคเกษตร**ได้แก่เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรพัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขันและส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง**ภาคอุตสาหกรรมพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ**ได้แก่พัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกที่มีศักยภาพสูงสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการไทยและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในอนาคตเป็นต้นและภาคบริการพัฒนาระดับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพและส่งเสริมธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ
- (3) **พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน**ได้แก่ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทยพัฒนาและยกระดับผลิตภาพแรงงานเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากลยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากลและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง โดยพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญของประเทศและพัฒนา คลัสเตอร์อุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนประเทศ

(5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงานระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและ นานาประเทศ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน อาหาร สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภัยพิบัติส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ประสานประโยชน์ในการเชื่อมโยงและสร้างความสมดุลของความสัมพันธ์ของประเทศไทยและกลุ่มอำนาจทางเศรษฐกิจต่างๆ เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค สนับสนุนการเปิดการค้าเสรีและสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศต่อส่วนต่างๆและสาธารณชนไทย

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

(1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศโดยพัฒนาเริ่มตั้งแต่ในครรภ์และต่อเนื่องไปตลอดชีวิต

(2) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

(3) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี

(4) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน

4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

(1) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

(2) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(3) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(4) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็ง

ของชุมชน

(5) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(1) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

(2) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการ

บริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

(3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ

(4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (1) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ
- (2) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (3) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่

เหมาะสม

- (4) การวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ
- (5) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติ

ราชการ

- (6) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- (7) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม

และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจน พัฒนาหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

1. กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประเทศไทย จะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้ (1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม (3) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ (4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. สถานะของประเทศ

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.1.1 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัว

ทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี 2540-2541) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5 ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี 2557 มาอยู่ที่ประมาณ 196,240 บาท หรือประมาณ 6,041 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ 8 ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.2 ชะลอจากร้อยละ 5.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาดังกล่าว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง

ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ 41.3 ในช่วงปี 2534 – 2539 เป็นร้อยละ 25.5 ในช่วงปี 2543 – 2557 นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทย โดยเฉลี่ยในช่วงปี 2543 - 2557 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 4.9 ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซีย ซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

2.1.2 การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี 2533 ที่ระดับร้อยละ 9.9 25.4 และ 64.7 เป็นร้อยละ 7.2 28.5 และ 64.3 ในปี 2557 ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมา ยังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ 9.7 ต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.1 ในช่วง 3 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2557)

2.1.3 ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ 8 ปี ที่ผ่านมา และยังคงมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้านี้ ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ 3.32 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เป็นร้อยละ 2.05 ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจและเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

2.1.4 การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี 2524 และ 2540 แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 37.9 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เป็น

ร้อยละ 42.2 ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ซึ่งให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้จ่ายมาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

2.1.5 อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. 2557 WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 31 จาก 144 ประเทศ และในปี พ.ศ. 2557 IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ 30 จาก 61 ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี 2558 หรือ Ease of Doing Business 2015 ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 26 จาก 189 ประเทศทั่วโลก

2.1.6 สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี 2557 อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ 47 และด้านเทคโนโลยีที่ 44 จาก 61 ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ 37 และ 43 ตามลำดับในปี 2551 และตลอดช่วงระยะเวลา 14 ปีที่ผ่านมา (2543-2556) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 0.27 ต่อ GDP โดยในปี 2556 (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.48 ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ 53 และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ 47 ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ 4.03, 3.35, 2.79, และ 2.27 ต่อ GDP ในปี 2555 ตามลำดับขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี 2556 บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีจำนวน 11 คนต่อประชากร 10,000 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ 20-30 คนต่อประชากร 10,000 คน

2.1.7 สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปาอย่างขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบ

กิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

2.2 ด้านสังคม

2.2.1 โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(1) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก 6.3 คน ในช่วงปี 2507-2508 เป็น 1.62 คน ในช่วงปี 2548- 2558 และคาดว่าในปี 2583 จะลดลงเหลือเพียง 1.3 คน

(2) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ 30 เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y) * ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน 38.9 ล้านคนในช่วงปี 2555-2557 และเริ่มลดลงร้อยละ 0.1 ในปี 2556 และร้อยละ 0.2 ในปี 2557 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548 – 2557) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย 1 เท่าตัว และสิงคโปร์ 5 เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ 65.1 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายซึ่งมีจำนวนร้อยละ 27 ของประชากรในปี 2553 มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(3) กลุ่มผู้สูงอายุ วัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมิแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 10.3 ล้านคน (ร้อยละ 16.2) ในปี 2558 เป็น 20.5 ล้านคน (ร้อยละ 32.1) ในปี 2558 การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุกว้างและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ 78.5 ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

2.2.2 คราวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก 3.6 คน ในปี 2543 เหลือ 3 คน ในปี 2556 โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน 1 รุ่น และครัวเรือนแห่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี 2543-2556 ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

2.2.3 คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี 2557 เพศชาย 71.3 ปี เพศหญิง 78.2 ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15-59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี 2551-2556 มีการศึกษาเฉลี่ย 8.9 ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี 2556 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มี

ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

2.2.4 สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 42 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 10.9 ในปี 2556 แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก 0.484 ในปี 2554 เหลือ 0.465 ในปี 2556 อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับ กลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556 โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้สูงถึง ร้อยละ 36.8 ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้เพียงร้อยละ 1.1 สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง

2.2.5 ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยอันเนื่องมาจาก

(1) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด 325.7 เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดิน ว่างเปล่าของภาครัฐ

(2) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบท และระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากร ร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ 19.1 เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ 2.2 เท่า

(3) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุข ในปี 2556 พบว่าอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่าง กรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง 3.6 เท่า

(4) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา 40 ที่เพิ่มขึ้นจาก 1.29 ล้านคน ในปี 2555 เป็น 2.471 ล้านคน ในปี 2557 ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ในปี 2557 อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ 2.1 เท่า ในปี 2556

(5) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

2.2.6 คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ 99.9 ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 73.8 ระบบประกันสังคม ร้อยละ 16.7 และระบบสวัสดิการรักษายาบาล ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 7.1 ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี 2558 ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ 8.3 ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ 10.4 ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น 800 บาท ครอบคลุมผู้พิการ ร้อยละ 89.5 และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ ภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดู เด็กแรกเกิด อย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารรัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง 4,544,926 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

2.2.7 วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคม พหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติดังกล่าวทำให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2.8 ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบ ความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก 143,632 แห่งในปี 2555 เป็น 152,377 แห่ง ในปี 2556 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ 32.51 ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ 26.77

2.2.9 ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคมในช่วงระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3.1 ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(1) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 171.02 ล้านไร่ หรือร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี 2504 เป็น 102 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.6 ในปี 2556

(2) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้าง

พังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้ อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(3) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลน ลดลงจากปี 2504 ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า 2.3 ล้านไร่ เหลือเพียง 1.5

ล้านไร่ ในปี 2552 คิดเป็นการลดลงร้อยละ 34.8 ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี 2534 และห้ามการใช้ประโยชน์อื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปี 2549 -2554 พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี 2554 ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง 1.61 ล้านตันลดลงจากปี 2549 ที่มีปริมาณ 2.42 ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(4) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด 30 ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี 2555 ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 อยู่ที่ระดับ 1.08 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 54 ของความต้องการใช้ในปี 2555 และคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76 ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขึ้นต้นในปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 อยู่ที่ระดับ 1,981 พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี 2555 การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ 1 ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.6

(5) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย 25 ลุ่มน้ำหลัก น้ำท่าตามธรรมชาติมีปริมาณรวม 285,227 ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ 28 ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด 27 แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ 1.13 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ 68 ,200 ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำและการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศในปี 2557 มีจำนวนประมาณ 151,750 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน 102,140 ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ 49,610 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.3.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(1) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก 1.04 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2553 เป็น 1.11 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2557

สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ 19 และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ 18 ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง 19.9 ล้านตัน ในปี 2556 ของเสียอันตราย ในปี 2557 มีประมาณ 2.69 ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ 70 โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(2) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี 2557 พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐาน น้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี 2557 ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO 3 เป็น EURO 4 ตั้งแต่ปี 2555 และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจรวจรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมาก สำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(3) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2548-2557) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปยุตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน 10.3 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียง ร้อยละ 31

(4) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ 2 การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี 2543 ปริมาณ 229.08 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น 265.9 ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี 2547 โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 1.1 จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดซับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

2.3.3 ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัยและดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปี ในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต้งๆ ของโลก

2.4 ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

2.4.1 ด้านธรรมาภิบาล

(1) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี 2556 แต่ต้องค้ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(2) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี 2544 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 72% ในปี 2557 ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี 2545 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 52% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี 2554 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 77% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

2.4.2 ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(1) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง

บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น 20 กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(2) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 นอกจากนี้ มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 13.31 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.17 ในปีงบประมาณ 2550 และร้อยละ 28.21 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ 1 จำนวน 185 ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน 245 ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ 2 จำนวน 75 งาน/กิจกรรม จาก 114 งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 9,850 คน แบ่งเป็นข้าราชการ 1,378 คน บุคลากรทางการศึกษา 5,295 คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน 79 คน และลูกจ้างประจำ 3,098 คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 8.90 ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 และเพิ่มเป็นร้อยละ 10.65 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 38.52 และร้อยละ 39.46 ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

2.4.3 ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และ

มาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. 2557 ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ 38 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่อันดับที่ 85 จากการจัดอันดับทั้งหมด 175 ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี 2556 ที่ได้ 35 คะแนน อยู่อันดับ 102 โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง 84 คะแนน และมาเลเซียได้ 52 คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

3 บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

3.1 บริบทภายใน

3.1.1 ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐานภายใต้สมมติฐาน

(1) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ 3.8

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และร้อยละ 4.2 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

(2) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4

(3) ราคาน้ำมันเฉลี่ย 70 - 90 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และเฉลี่ย 80 - 100 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

(4) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ 2.1 โดยผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตร หดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 0.8 ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.0 และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ 3.0

(5) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 และ

(6) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.2 และร้อยละ 0.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และ 13 ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง 10 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.3 - 4.3 โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ 3.8 ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยายตัวขึ้นเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงปี 2571 (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.3) - 2574 (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.3) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (1) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.0 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 ซึ่งจะเป็ปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (2) ซีดความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (3) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี 2570 ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (4) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (5) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (6) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ 100 - 200 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าว

ทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

3.1.2 การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากร

วัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2553 มีประชากรวัยแรงงาน 5 คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ 1 คน และคาดการณ์ว่าในปี 2583 จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง 1.7 คน แบกรับผู้สูงอายุ 1 คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะต่ำลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นซ้ำปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคมอย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น

3.1.3 ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ 10 ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ 10 ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556 นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาส การเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

3.1.4 ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัด จากขนาดการขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

3.1.5 การบริหารจัดการภาครัฐ

(1) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2558 วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2558 มีมาตราสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาอาทิ มาตรา 69 หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะ เพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบ มาตรา 82 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา 89 รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงินการคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(2) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐ สถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อยุติงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

3.2 บริบทภายนอก

3.2.1 การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลกองค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี 2544-2643 (ค.ศ. 2001-2100) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

3.2.2 การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็ว ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ รถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของ

ผู้บริโภครายบุคคลมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

3.2.3 ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(1) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(2) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่

1) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ

2) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน

3) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตใน อนุภูมิภาคและในภูมิภาคในระยะต่อไป

(3) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(4) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอด ช่วงแผนฯ 12 เนื่องจาก

1) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้น

แผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ

2) ปัญหาการส่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจ

โลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(5) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรบริโภคของคนในประเทศ

3.2.4 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้นทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพพลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(2) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติ มีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

3.2.5 วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. 2015 (Post 2015 Agenda) ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. 2015 คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในเวลา 15 ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้ว เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2557 ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน 17 ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน 169 ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

4 กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

4.1 กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ต้อง

ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

4.2 การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning)

เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้นประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและ โลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4.3 เป้าหมาย

4.3.1 การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (1) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.0
- (2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ในปี 2564 เพิ่มขึ้นเป็น 317,051 บาท (9,325 ดอลลาร์สหรัฐฯ) และ 301,199 บาท (8,859 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ต่อคนต่อปี
- (3) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี
- (4) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 8.0 (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10.0 และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0 ต่อปี)

4.3.2 การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (1) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (2) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (3) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

4.3.3 การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (1) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (2) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

4.3.4 การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (1) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- (2) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (3) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (4) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(5) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

4.3.5 การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(1) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(2) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

(3) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

5 แนวทางการพัฒนา

5.1 การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

5.1.1 การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนาพัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

5.1.2 การพัฒนาผลิตภาพแรงงานสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคน และแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

5.1.3 การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัลพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

5.1.4 การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

5.1.5 การปรับโครงสร้างการผลิตปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยง

ทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์ รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศเป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

5.2 การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

5.2.1 การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศโดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

5.2.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(1) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่ เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(2) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(3) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ (4) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

5.2.3 การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขในประเทศไทยรวมทั้งส่งเสริมให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

5.2.4 การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

5.3 การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

5.3.1 การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

5.3.2 การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย

- (1) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม
- (2) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขปโภค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ
- (3) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

5.3.3 การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดิน ปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. และบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และ ภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

5.3.4 การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชน กฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

5.4 การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

5.4.1 การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมืองเตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

5.4.2 การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้านส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนา ระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้าขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

5.4.3 การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุน

โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

5.5 การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.5.1 การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้ใช้น้ำ คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

5.5.2 การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้ว ที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

5.5.3 การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีความก้าวหน้ามากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

5.5.4 การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

5.5.5 การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงาน

และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

5.5.6 การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

5.6 การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

5.6.1 การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคา จัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

5.6.2 การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัด แต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

5.6.3 การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.6.4 การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

1.3 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

6.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม

2. ผลิตภาพการผลิตของภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
4. สินค้าและบริการมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

1. อัตราการขยายตัวของ GPP เพิ่มขึ้น
2. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. อัตราการขยายตัวของ GPP ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

กลยุทธ์

1. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร
2. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคอุตสาหกรรม
3. การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของสินค้าและบริการ

แนวทางการดำเนินงาน

1. การพัฒนาทรัพยากรการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน
 - 1.1 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างยั่งยืน
 - 1.2 บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการก่อสร้างระบบชลประทานขนาดใหญ่ กลางและเล็ก เพื่อบรรเทาอุทกภัย ภัยแล้งและเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ
 - 1.3 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำภาคเกษตร เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต
2. พัฒนาผลิตภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน พริก ยางพารา ตลอดห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงการตลาด และเครือข่ายสินค้าเกษตร
 - 2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด
 - 2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์และประมง
 - 2.3 ส่งเสริมและพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ไหมที่มีคุณภาพ
 - 2.4 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด
 - 2.5 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร การกระจายทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรในระดับชุมชนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร

2.6 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

2.7 ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้และพัฒนาองค์ความรู้ให้ชุมชน สนับสนุนการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและอาหาร

2.8 สนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบกลุ่มการผลิต และส่งเสริมสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และมีโอกาสทางการตลาด

2.9 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนและปลูกพืชพลังงานทดแทน

2.10 พัฒนาด้านการวางแผนพัฒนาการเกษตรและระบบสารสนเทศทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนการผลิต และการจำหน่ายผลผลิต

2.11 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสมและปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม

3. พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน

3.1 สนับสนุนบทบาทของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติ และเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเกษตรกร

3.2 ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ และการทำเกษตรยั่งยืน และลดการใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรและการปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร

3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกร และพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรเกษตรกรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

4. พัฒนาพื้นที่การเกษตร และการถือครองที่ดิน

4.1 วางระบบการถือครองที่ดินการจัดที่ดินทำกินและกระจายสิทธิ โดยเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

4.2 เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์/จัดสรรที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน และประชาชนที่ยากจนให้มีที่ดินเป็นของตนเองอย่างเป็นธรรม

4.3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากที่ดิน โดยกำหนดแนวเขตการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม ทั้งเขตเกษตรเศรษฐกิจและการจัดทำผังเมือง และผังชุมชน

5. พัฒนาอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตการเกษตร

5.1 พัฒนาประสิทธิภาพและผลผลิตการผลิต (Productivity) ของภาคอุตสาหกรรม

5.2 ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของจังหวัด เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพลังงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่โปแตช

5.3 ส่งเสริมการสร้างคุณค่าสินค้าอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเกษตรจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.4 ส่งเสริมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์อุตสาหกรรม เพื่อพัฒนาการผลิต การขนส่งสินค้า อุตสาหกรรมและสินค้าอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ

5.5 ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมหรือกลุ่มสินค้า (Cluster และ Supply Chain) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

5.6 พัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อยกระดับความสามารถด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งเสริมสร้างความเป็นบรรษัทภิบาลให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงรุก และอยู่ร่วมกับชุมชนอย่างยั่งยืน

5.7 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนายกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

6. พัฒนาฝีมือแรงงานและบริหารจัดการแรงงานอย่างเป็นระบบ

6.1 สนับสนุนการฝึกอบรมแรงงานให้มีความรู้และพัฒนาทักษะฝีมือที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดการค้าเสรีภายใต้ ประชาคมอาเซียน รวมทั้งฝึกอาชีพอิสระให้กับคนหางานตามความต้องการของตลาดแรงงาน

6.2 ส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลพิเศษมีโอกาสและทางเลือกในการทำงานภาคอุตสาหกรรม และ มีความเสมอภาคในการจ้างงาน

6.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดมาตรฐานแรงงาน การคุ้มครองแรงงานให้ได้รับสิทธิตามมาตรฐานแรงงาน ส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานนอกระบบให้ครอบคลุมมากขึ้น

6.4 พัฒนาระบบสารสนเทศบริหารจัดการด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนา ระบบค่าจ้าง

6.5 ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน แรงงานสัมพันธ์ มีสวัสดิการแรงงานและมี หลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต

6.6 จัดระเบียบบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบ จัดระบบแรงงานต่างด้าวให้ เหมาะสมกับความต้องการของภาคเอกชน และการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

6.7 ส่งเสริมแรงงานให้เข้าสู่ระบบประกันสังคม

7. พัฒนาและส่งเสริมการทำเหมืองแร่โปแตช และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

7.1 ผลักดันอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตชของจังหวัดไปสู่นโยบายระดับชาติ

7.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อรองรับการเกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากแร่ โปแตช

8. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพ

8.1 เสริมสร้างศักยภาพองค์กรวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง พัฒนาบุคลากรและ ผู้ประกอบการให้มีความคิดในเชิงสร้างสรรค์ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของภาคการผลิตและบริการ

8.2 ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นควบคู่กับองค์ความรู้สมัยใหม่ ส่งเสริมกิจกรรมการแข่งขัน การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มเยาวชนและผู้ประกอบการ

8.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน สนับสนุนให้มีศูนย์กระจายและแสดงสินค้า และพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

8.4 เสริมสร้างชุมชนให้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ เอกลักษณะ วัฒนธรรมในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มของสินค้า มีการรวมกลุ่มผู้ผลิตเชิงธุรกิจพึ่งพาตนเองได้

9. พัฒนาผู้ประกอบการและเครือข่ายด้านการตลาด

9.1 พัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดโดยเพิ่มบทบาทศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการให้ครอบคลุมสินค้าและบริการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ ตลอดจนเสริมสร้างองค์ความรู้วิสาหกิจชุมชน (SMEs) ให้เกิดความเข้มแข็ง และเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้

9.2 สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการทั้งในระดับจังหวัด และภูมิภาคเพื่อเพิ่มช่องทางทางการค้า และกระจายผลผลิตจากแหล่งผลิตถึงผู้บริโภคให้มีความรวดเร็วและทั่วถึง รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

9.3 จัดตั้งศูนย์ประสานการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมในระดับจังหวัดเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

6.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการ การท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
2. สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
3. แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

กลยุทธ์

1. ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ
3. ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงาน

1. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวชั้นนำของภาคอีสาน

2. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกความปลอดภัย และสุขอนามัย ตลอดจนให้ความสำคัญกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของผู้พิการและผู้สูงอายุ
3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจรและท่องเที่ยวได้ตลอดปีและทุกฤดูกาล
4. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพไปยังตลาดการท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย
5. ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว
6. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และบริการให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ
7. พัฒนาระดับมาตรฐานสินค้าชุมชน และบริการ เพื่อพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์จากเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
8. พัฒนาและปรับปรุงศูนย์สารสนเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงข้อมูลการท่องเที่ยวระดับจังหวัดเข้ากับการท่องเที่ยวในระดับชาติ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
9. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่บูรณาการเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
10. สนับสนุน พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
11. สนับสนุนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน
12. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น
13. การดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาโดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40 ของพื้นที่จังหวัด
2. การใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานอย่างยั่งยืน
3. การจัดการขยะและการลดมลพิษอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

1. สัดส่วนของทรัพยากรดินและน้ำที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาเพิ่มขึ้น
2. สัดส่วนของพื้นที่ป่าสมบูรณ์ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น
3. สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนในจังหวัดเพิ่มขึ้น

4. ปริมาณขยะในจังหวัดลดลง
5. จำนวนชุมชนที่ส่งเสริมการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1. การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ
3. การบริหารจัดการขยะในระดับพื้นที่ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
4. พัฒนาศักยภาพการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน

แนวทางการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทุกภาคส่วน ในการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ
2. การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม รวมทั้งแก้ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และลดข้อพิพาทเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ
3. ควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำและการใช้สารเคมีการเกษตรในพื้นที่ต้นน้ำอย่างเข้มงวด
4. พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพดิน การแก้ไขปัญหาดินเค็ม ดินขาดอินทรีย์วัตถุ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร
5. เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในแต่ละลุ่มน้ำอย่างบูรณาการที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการน้ำ
6. พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และส่งเสริมสิทธิชุมชนในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนเพื่อให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม
7. ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนเกิดการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความตระหนักและทัศนคติที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัดขยะมูลฝอยและการจัดการน้ำเสียชุมชน
9. ส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการกำหนดเขตและการจัดการเชิงพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ให้นักอนุรักษ์อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน
10. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การจัดการองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

11. การสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพโดยการอนุรักษ์ การวิจัยและพัฒนาพันธุกรรมท้องถิ่นและพืชพื้นบ้าน เพื่อสร้างนวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์
12. ส่งเสริมเกษตรกร ชุมชน และท้องถิ่นวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่นในการใช้พลังงานทดแทน การผลิตพืชพลังงานทดแทน การปลูกพืชพลังงานทดแทนในที่ดินรกร้าง เพื่อสร้างรายได้ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน
13. การจัดทำแผนที่เพื่อป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เสี่ยง เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวัง และแนวทางบรรเทาและป้องกันผลกระทบ
14. พัฒนาการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการและสร้างเอกภาพในการบริหารจัดการ
15. พัฒนาระบบงานอาสาสมัคร โดยการวางระบบเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ให้มีมาตรฐานตามหลักสากล
16. สนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการ โรงเรียน และท้องถิ่น ให้มีการเตรียมความพร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับภัยพิบัติ และการซักซ้อมรับมือภัยพิบัติอย่างสม่ำเสมอ
17. พัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งมีขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน
18. การถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ทุกภาคส่วนได้ทราบ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนในการร่วมกันดำเนินการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
19. สนับสนุนครัวเรือน ชุมชนตลอดจนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการผลิต การใช้พลังงานทดแทน
20. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสมแก่ผู้ผลิตและผู้ใช้ทั้งในและต่างประเทศ
21. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพธุรกิจพลังงานทดแทน
22. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านพลังงานทดแทน
23. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้และข้อมูลสถิติพลังงานทดแทน
24. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านพลังงานทดแทน เพื่อสร้างความสามารถในการใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
25. พัฒนาเครือข่ายด้านพลังงานทดแทนที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ

6.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตให้มั่นคงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

ประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มั่นคง และปลอดภัย

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

1. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ลดลง
2. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
3. ค่าเฉลี่ย O-Net ทุกระดับเพิ่มขึ้น
4. สัดส่วนคนจนลดลง
5. ร้อยละของผู้ที่อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น
6. จำนวนองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยเฉลี่ยต่อหมู่บ้านเพิ่มขึ้น
7. ร้อยละที่ลดลงของการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่

กลยุทธ์

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม
3. การพัฒนาความมั่นคงและความปลอดภัยของสังคม

แนวทางการดำเนินงาน

1. เพิ่มศักยภาพและส่งเสริมให้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มีบทบาทนำในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งร่วมกับครอบครัว ชุมชน และสถาบันการศึกษา ในการสร้างค่านิยมครอบครัวอบอุ่น และการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมนำความรู้
2. สร้างเครือข่ายชุมชน/ท้องถิ่น และทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน และฟื้นฟู เผยแพร่สืบสานคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่ดีงาม
3. สร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชน และประชาชนผู้มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรมได้มีเวทีแสดงออก เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในระดับชุมชนและระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
4. พัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้มีขีดความสามารถที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาความรู้ทางวิชาการและสติปัญญาทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม
5. เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่โดยส่งเสริมให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน สามารถวางและจัดทำผังเมือง การจัดบริการขั้นพื้นฐาน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของประชาชน ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสาธารณะ และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด
6. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนจากสภาวัฒนธรรมหมู่บ้านสู่สภาวัฒนธรรมตำบล
7. ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลัก 12 ประการ

8. ขยายโอกาสการมีงานทำและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม
9. ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพโดยการจัดกิจกรรมและเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกีฬาและนันทนาการ
10. ส่งเสริมและพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพโดยการพัฒนาและนำวิทยาศาสตร์ทางการกีฬามาใช้อย่างจริงจัง
11. ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำเพื่อเสริมสร้างสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต
12. ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองการประกันสังคมอย่างทั่วถึง
13. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับสู่มาตรฐานสากล ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อการมีงานทำให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมหลัก 12 ประการ คุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
14. สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับประชาชนให้เข้าถึงบริการการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ตลอดจนสร้างปัจจัยและสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องให้กับคนทุกช่วงวัย
15. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษามุ่งสู่สากล พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ เพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน
16. สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้และผู้พิการ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการให้บริการ และช่วยเหลือทางการศึกษาให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส
17. สนับสนุนการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน/วิสาหกิจชุมชน ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ช่างท้องถิ่น ทักษะอาชีพสู่ชุมชน รวมทั้งการรับรองและตรวจสอบคุณภาพสินค้าชุมชน
18. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน
19. ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สร้างกลไกชุมชนในการส่งเสริมประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
20. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรชุมชนและผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมของชุมชน
21. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชน ผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน
22. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทุนชุมชนทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนกายภาพ ทุนธรรมชาติ และทุนการเงิน ให้มีการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล

23. เพิ่มประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่เป็นอุปสรรค รวมทั้งพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน
24. พัฒนาระบบบริการ วิชาการและการบริหารจัดการทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล
25. พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนโดย มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของเครือข่าย
26. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ
27. สนับสนุนสร้างแรงจูงใจ ทักษะความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อรองรับการขยายภารกิจใน การปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคเรื้อรัง โดยเชื่อมโยงการดำเนินการร่วมกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
28. พัฒนาคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแก่ประชาชน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ เครื่องมืออันทันสมัยมาใช้ในการให้บริการเชิงรุก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน
29. พัฒนาสมรรถนะข้าราชการให้มีจิตสำนึกสาธารณะ มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมธรรมาภิ บาล และทัศนคติ ที่เอื้อต่อการบริการประชาชน
30. สร้างจิตสำนึกค่านิยม จรรยาบรรณ ของข้าราชการ ในการปฏิบัติราชการด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่าง ต่อเนื่อง
31. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างขีด ความสามารถของอำเภอในการประสานและบูรณาการแผนพัฒนาในระดับชุมชน ตำบล และอำเภอ ให้สามารถ เชื่อมโยงกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ระบบแผนและงบประมาณของจังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนา พื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของประชาชน
32. ส่งเสริมการพัฒนาหน่วยงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหาร ทรัพยากรบุคคลไปสู่ระบบที่เป็นสากลและมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
33. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในเชิงรุก และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดย การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)
34. เสริมสร้างสมรรถนะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและระงับ ข้อพิพาทเบื้องต้นรวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย เสริมสร้างความปลอดภัยและสร้างเครือข่ายภาคประชาชนใน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
35. คุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนและผู้บริโภคเชิงรุก เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอำนวยความสะดวก

36. ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆของประชาชนโดยศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและ
อำเภอ
37. สร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนต่อการรองรับสภาพปัญหายาเสพติดในสังคม
38. สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันในผู้ใหญ่และวัยแรงงาน
39. เร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด และผู้มีอิทธิพลในทุกๆ ด้าน ดำเนินการป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยง
ตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด ตลอดจนบำบัดฟื้นฟู ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดและติดตามช่วยเหลือให้สามารถกลับไปใช้ชีวิต
ในสังคมได้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาสังคม
40. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคมให้มีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดโดยให้
สอดรับกับยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาล
41. บริหารจัดการอย่างบูรณาการทุกภาคส่วนที่มีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยต่อการบำบัดฟื้นฟู
สมรรถภาพโดยยึดผู้เสพเป็นศูนย์กลาง
42. สร้างและพัฒนาระบบรองรับสนับสนุนการคืนคนดีให้สังคม

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ (พ.ศ. 2560-2564)

วิสัยทัศน์ (Vision) และพันธกิจ (Mission) แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม เป็นแหล่งผลิตอาหารพลังงานทดแทน
สำคัญ และเป็นสังคมคุณภาพที่พร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน
3. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถภาคการเกษตร
4. พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
5. ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและรองรับการเจริญเติบโตของจังหวัด
7. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์หลัก

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนของจังหวัดชัยภูมิได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า
3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง
4. เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น
5. การท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิได้รับความนิยมนิยมเพิ่มสูงขึ้น

6. เป็นแหล่งสร้างพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า
8. มีระบบโลจิสติกส์ที่รองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและเชื่อมโยงประเทศสู่ประชาคมอาเซียน
9. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู
10. มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ สามารถนำมากำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น
2. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสานคุณค่า

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 1.1 มีศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษาที่เทียบเคียงระดับประเทศ

แนวทาง

- 1.1.1 สนับสนุนการจัดตั้งโรงเรียน “ชัยภูมิวิวัฒน์” ที่เป็นโรงเรียนคุณภาพสูงเทียบเท่าระดับประเทศ สำหรับรองรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีศักยภาพโดดเด่นทั้งในระดับเด็กเล็ก ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
- 1.1.2 ส่งเสริมโรงเรียน “ชัยภูมิวิวัฒน์” ให้มีขีดความสามารถสูงในทุกด้าน ดึงดูดครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความโดดเด่นและเป็นเลิศเข้าร่วมดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าประสงค์
- 1.1.3 ขยายรูปแบบการศึกษาของโรงเรียน “ชัยภูมิวิวัฒน์” ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ ความเป็นเลิศ ไปสู่เขตการศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดชัยภูมิ
- 1.1.4 สนับสนุนนักเรียนของโรงเรียน “ชัยภูมิวิวัฒน์” ในการแข่งขันทางวิชาการในเวทีระดับชาติ และนานาชาติ
- 1.1.5 จัดสรรทุนการศึกษาให้นักเรียนและนักศึกษาที่มีความสามารถสูงได้มีโอกาสศึกษาต่อจนถึงระดับปริญญาเอก และกลับมาร่วมพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 1.2 สร้างแรงจูงใจให้ครูดี ครูเก่ง มาร่วมจัดการเรียนการสอนที่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้นและส่งเสริมขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน

แนวทาง

- 1.2.1 สนับสนุนการจัดสวัสดิการให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อดึงดูดให้บุคลากรที่มีความโดดเด่นให้มาปฏิบัติงานด้านการศึกษาที่จังหวัดชัยภูมิ
- 1.2.2 สร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้สามารถพัฒนาตนเอง ด้านการศึกษา จนถึงระดับปริญญาเอก

1.2.3 เสริมสร้างขีดความสามารถด้านภาษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

1.2.4 สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เปิดโลกทัศน์อาเซียนเพื่อนำมาถ่ายทอดและช่วยให้เยาวชนจังหวัดชัยภูมิได้ตระหนัก และเตรียมพร้อมการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558

มาตรการที่ 1.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ในการเชื่อมโยงการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเข้าสู่จังหวัดชัยภูมิ

แนวทาง

1.3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศให้สามารถรองรับการเรียนการสอนในทุกพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถเชื่อมโยงครูที่มีศักยภาพในการสอนสู่ผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างเป็นระบบผ่านโครงการ Asean School On-line โดยจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อก้าวสู่อาเซียนและมีโอกาสเข้าถึงทุกช่วงชั้นเรียน

1.3.2 ส่งเสริมการนำอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบ WIFI มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานในหน่วยงานและสถานศึกษา

1.3.3 จัดหาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีขีดความสามารถแตกต่างกัน

1.3.4 พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน

1.3.5 ผลักดันให้เกิดความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความพร้อมทั้งด้านเครื่องมือและบุคลากรรองรับการผลิตสื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ทั้งในระบบห้องเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทาง

1.4.1 ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนโดยให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษานำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสร้างองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.4.3 สร้างเวทีวิชาการเพื่อการพัฒนาขีดความสามารถและการแข่งขันให้กับนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ทุกระดับ

1.4.4 ส่งเสริมให้นักเรียนผลิตและสร้างผลงานจากการเรียน

1.4.5 จัดให้มีพื้นที่ภายในสถานศึกษาที่เน้นการใช้ภาษาต่างประเทศ และการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

1.4.6 พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการการเรียนการสอนในชั้นเรียนกับการปฏิบัติจริง

1.4.7 พัฒนารูปแบบและกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

มาตรการที่ 1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและประชาชนชาวบ้านในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทาง

1.5.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการยกระดับศิลปวัฒนธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของ “วิถีชุมชนชาวชัยภูมิ” โดยบูรณาการกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.5.2 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนโดยการนำศิลปวัฒนธรรมของชาวชัยภูมิมาเป็นส่วนประกอบสำคัญที่เยาวชนต้องสัมผัสและเรียนรู้

1.5.3 ส่งเสริมผู้นำชุมชนในการเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในวาระและโอกาสต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

1.5.4 สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ทันสมัยและสอดคล้องกับวิถีการเรียนรู้ของประชาชน

มาตรการที่ 1.6 ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของเยาวชนและแรงงานฝีมือในท้องถิ่นให้มีขีดความสามารถพร้อมรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

แนวทาง

1.6.1 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.6.2 พัฒนาแรงงานฝีมือให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการแข่งขันในตลาดแรงงานในระดับประเทศและประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคพื้นฐานทั่วไปของประชาชนในจังหวัดลดลง
2. รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น
3. ปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรมลดลง

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 2.1 ส่งเสริมการแก้ปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุขพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ

แนวทาง

2.1.1 สนับสนุนให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค รวมทั้งการดูแลรักษาสุขภาพของคนในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.2 พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น

2.1.3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณสุขแก่ชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

2.1.4 ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสาธารณสุขในชุมชนและท้องถิ่น

มาตรการที่ 2.2 ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แนวทาง

- 2.2.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพทางการตลาดโดยใช้แนวคิด “การตลาดนำการผลิต”
- 2.2.2 สร้างภาพลักษณ์และแบรนด์ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดชัยภูมิสู่อาเซียน เช่น ข้าวหอมแดง ผ้าจากใย สับปะรด บรรจุภัณฑ์หมาก ผ้าไหม สับปะรด มะม่วง มะขามหวาน หม่า เป็นต้น ให้เป็นผลิตภัณฑ์ของฝากที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิ
- 2.2.3 สนับสนุนชุมชนในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณค่าและมีมูลค่าเพิ่ม โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือต่อยอดจากผลิตภัณฑ์ชุมชนเดิมให้ดีขึ้น ทั้งนี้ เน้นการสร้างความแตกต่างความแปลกใหม่ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
- 2.2.4 สนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน การสร้างเอกลักษณ์ในการผลิตสินค้าของชุมชนและท้องถิ่น
- 2.2.5 สนับสนุนให้ชุมชน วิสาหกิจชุมชนใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นผนวกกับการนำองค์ความรู้สมัยใหม่มาใช้ยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 2.2.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเน้นการลดต้นทุนการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าด้านการเกษตรของจังหวัดโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2.2.7 สร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในเชิงการสร้างสรรค์
- 2.2.8 พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ทุกระดับตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการแปรรูป และผู้จำหน่าย
- 2.2.9 ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนแหล่งใหม่ ๆ โดยเน้นการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของจังหวัด
- 2.2.10 เสริมสร้างวิสาหกิจชุมชน (SMEs) ให้มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้ในระดับ ประเทศ
- 2.2.11 เชื่อมโยงกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อเป็นแหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพของชุมชน

มาตรการที่ 2.3 สร้างชุมชนเข้มแข็ง มีเอกภาพ และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดในพื้นที่

แนวทาง

- 2.3.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของประชาชนให้เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัวของประชาชน ในชุมชน
- 2.3.3 ปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัยในชุมชนให้มีคุณภาพ
- 2.3.4 สร้างความตระหนักในความสัมพันธ์กับผู้สูงอายุในครอบครัวเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์อันเป็นรากฐานของความอบอุ่นของครอบครัว
- 2.3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและผู้นำชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.3.6 ส่งเสริมการสร้างสื่อที่เน้นการสร้างสรรค์สังคมและท้องถิ่นในการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในท้องถิ่น

2.3.7 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือจากภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้เข้มแข็ง

2.3.8 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการดูแลเด็กและเยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด และการมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดในท้องถิ่น

2.3.9 จัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาของจังหวัดให้เพียงพอ โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อการออกกำลังกายของคนในชุมชนและท้องถิ่น

2.3.10 พัฒนาและจัดให้มีผู้ฝึกสอนและอาสาสมัครการกีฬาที่มีความรู้ประจำศูนย์และสนามกีฬาอย่างเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. สินค้าการเกษตรหลักมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
2. สินค้าการเกษตรที่เป็นความหวังในอนาคตมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
3. รายได้ภาคเกษตรต่อครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 3.1 ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ในพืชหลัก ได้แก่ ข้าว อ้อย และ มันสำปะหลัง

แนวทาง

3.1.1 ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตต่อไร่ของพืชหลักของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง

3.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพปัจจัยการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิต

3.1.3 เร่งรัดการปรับความเชื่อและทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับวิธีการเกษตรดั้งเดิมเพื่อให้เกิดการยอมรับในวิธีการทางการเกษตรแบบใหม่ที่ได้ผลมากขึ้น

3.1.4 สรรหาและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐในกลุ่มเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 3.2 ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจที่เป็นความหวังในอนาคต ได้แก่ พริก ยางพารา โค เนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช

แนวทาง

3.2.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ โคเนื้อโคราชวากิว และไก่บ้านโคราช ในชุมชนและพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์

3.2.2 ประสานให้เกิดความเชื่อมโยงกับโรงชำแหละโคเนื้อโคราชวากิว ที่มีอยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

3.2.3 เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้การแนะนำเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.4 กำหนดพื้นที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราให้เหมาะสมและเอื้อต่อการบริหารจัดการเพื่อการเพิ่มมูลค่า

3.2.5 ส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชมาส่งเสริมการผลิตลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้กับพืชอนาคตของจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ พริก และยางพารา

มาตรการที่ 3.3 สร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย

แนวทาง

3.3.1 สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (อาหารปลอดภัย) ที่ตรงกับความต้องการของตลาด โดยเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาในรูปแบบโครงการ Northeastern Food Valley ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.3.2 สร้างช่องทางการตลาดที่เชื่อมโยงไปสู่ผู้ประกอบการรายใหญ่ด้านการส่งออกอาหารปลอดภัย

3.3.3 ส่งเสริมการตรวจสอบคุณภาพอาหารปลอดภัยให้ได้ในระดับมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ

3.3.4 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ตลาดเกิดการยอมรับในคุณภาพอาหารปลอดภัยของจังหวัดชัยภูมิ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาสู่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 4.1 ส่งเสริมและเร่งรัดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิให้เป็นรูปธรรม

แนวทาง

4.1.1 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และแข่งขันได้ ในระดับประเทศ และระดับประชาคมอาเซียนมากขึ้น

4.1.2 สร้างกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกแบบก้าวกระโดด เช่น การประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดชัยภูมิให้สามารถดึงดูดสื่อมวลชนทั่วโลกเข้ามานำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิในช่วงการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 และรวมทั้งการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อระดับชาติและนานาชาติ

4.1.3 สร้างเวทีเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นให้บ่อยครั้งโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง 1 ใน 9 เทศกาลสำคัญ ของจังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น

4.1.4 สนับสนุนการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มาเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

มาตรการที่ 4.2 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีภูมิทัศน์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์

แนวทาง

4.2.1 สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานสำคัญในแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้ประกอบการ เข้ามาลงทุนด้านการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

4.2.2 สร้างกลยุทธ์ในการบริการด้านที่พักอาศัยในพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดให้เอื้อต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในทุกพื้นที่

4.2.3 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในท้องถิ่น และส่วนราชการในการอนุรักษ์และดูแลสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสมบูรณ์

4.2.4 ร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในพื้นที่ในการปรับปรุงเส้นทางและพัฒนาภูมิทัศน์ตลอดเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ให้สวยงามและโดดเด่น เพื่อเพิ่มจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว

4.2.5 จัดทำแผนปรับปรุงภูมิทัศน์ตามเส้นทางเข้าสู่แหล่งน้ำใหญ่ที่กำลังจะพัฒนาขึ้นเพื่อให้เป็นถนนสายท่องเที่ยวที่สวยงาม พร้อมมีจุดแวะพักและจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว

4.2.6 เร่งรัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ เช่น พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบึงละหาน บึงซีบก๊วก ป่าปรังพันปี ฯลฯ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ อาทิ พิพิธภัณฑ์สัตว์ดึกดำบรรพ์และโลกล้านปี อุทยานผักพื้นบ้าน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

4.2.7 ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นสวนสัตว์เปิดกลางคืน (Night Safari) เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.2.8 บูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและหน่วยงาน ที่ดูแลป่าไม้ในจังหวัดชัยภูมิในการวางแผนการท่องเที่ยวในวาระต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

มาตรการที่ 4.3 ปรับปรุงและพัฒนาตัวเมืองชัยภูมิให้น่าอยู่ เกิดอัตลักษณ์ที่โดดเด่น และยังคงความเป็นแหล่งภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

แนวทาง

4.3.1 ปรับปรุงและก่อสร้างสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในพื้นที่ซึ่งบ่งบอกถึงถิ่นกำเนิด รากฐาน และสื่อความหมายถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้น

4.3.2 พัฒนาวงเวียนบริเวณพื้นที่โดยรอบตัวเมืองชัยภูมิให้โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรม เช่น พัฒนาวัดชัยประสิทธิ์ให้เป็นจัตุรัสเมืองถนนบรรณาการ อาคารส่วนราชการที่มีความเป็นเอกลักษณ์เมือง เป็นต้น

4.3.3 จัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะของสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง สินค้าทางวัฒนธรรม และสินค้าอื่น ๆ ที่โดดเด่นของจังหวัด ในรูปแบบที่เป็นถนนคนเดินของจังหวัดชัยภูมิที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ

4.3.4 จัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล มีอาสาสมัครท่องเที่ยวที่ให้บริการข้อมูล การท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ

มาตรการที่ 4.4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเคารพและศรัทธาต่อเจ้าพ่อพระยาแล แนวทาง

4.4.1 เสริมสร้างการเชื่อมโยงและสร้างสื่อแสดงถึงเรื่องราวในเอกลักษณ์อันโดดเด่น ของจังหวัด ชัยภูมิในแต่ละพื้นที่ และเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์และปรากฏแก่สายตาของประชาชนในประเทศและประชาคมโลก

4.4.2 ส่งเสริมการนำวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น มาพัฒนาและเสริมสร้างความโดดเด่นในเชิงประจักษ์ เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวใน เชิงจิตใจ โดยจัดทำเส้นทางประวัติศาสตร์เจ้าพ่อพระยาแล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสสัมผัสกับสถานที่จริงตาม ประวัติศาสตร์ของเจ้าพ่อพระยาแล

4.4.3 ส่งเสริมให้มีหมู่บ้านวิถีชีวิต “ชัยภูมิโบราณ” ที่คงเอกลักษณ์และบรรยากาศของชาวชัยภูมิ ใน อดีตที่นักท่องเที่ยวสามารถชื่นชมและสัมผัสได้

4.4.4 ส่งเสริมความโดดเด่นในเรื่องราวตามรอยวิถีเส้นทางเจ้าพ่อพระยาแล เน้นการนำเสนอในเชิง ประจักษ์และสามารถสัมผัสได้ในเชิงจิตใจ

มาตรการที่ 4.5 พัฒนาจังหวัดชัยภูมิให้เป็นแหล่งปลูกไม้ดอก ไม้ประดับสำคัญของประเทศ

แนวทาง

4.5.1 ศึกษาศักยภาพด้านการผลิตไม้ดอกไม้ประดับของจังหวัดชัยภูมิที่เหมาะสมกับสภาพภูมิ ประเทศ และภูมิอากาศในแต่ละพื้นที่

4.5.2 ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาชีพเสริมของจังหวัดชัยภูมิสู่ตลาดไม้ดอกไม้ประดับ ระดับประเทศ

4.5.3 ส่งเสริมการสร้างตลาดกลางไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อสนับสนุนการนำมาเสริมสร้างภูมิทัศน์ที่ สวยงามให้กับจังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ รวมถึงเพื่อส่งออกจำหน่าย ทั่วประเทศ

4.5.4 ส่งเสริมการตลาดจังหวัดชัยภูมิให้เป็น “เมืองมนต์เสน่ห์ดอกไม้” ของประเทศ

มาตรการที่ 4.6 ส่งเสริมขีดความสามารถของบุคลากร ด้านการท่องเที่ยวภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

4.6.1 วิเคราะห์และปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ ด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการผลักดัน ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

4.6.2 จัดระบบการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของ บุคลากรด้านการบริหารจัดการและการบริการการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิ ทั้งบุคลากรของภาครัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยว อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

4.6.3 ส่งเสริมความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และประชาชนในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง และมีขีดความสามารถสูงขึ้น

4.6.4 ส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

4.6.5 จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ชุมชนพึ่งพาตนเองด้านพลังงานทดแทนของชุมชนได้มากขึ้น
2. ท้องถิ่นมีรายได้จากการผลิตและจำหน่ายพลังงานทดแทน
3. ชุมชนให้ความตระหนักและร่วมมือกันใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีคุณค่า

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนสร้างพลังงานเพื่อเศรษฐกิจชุมชน

แนวทาง

5.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกในท้องถิ่นและชุมชน

5.1.2 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าชุมชน “โรงไฟฟ้าชีวมวล” มาใช้ในชุมชนที่มีความพร้อม เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน และการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านพลังงานในเชิงพาณิชย์

5.1.3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการผลิตพลังงานจากแสงอาทิตย์ ไปใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตร เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้าในการสนับสนุนการทำงานของระบบการให้น้ำพืชแบบน้ำหยด เป็นต้น

5.1.4 ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนด้านการจัดการพลังงานและร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อผลิตบุคลากรด้านพลังงาน มาสนับสนุนการก้าวสู่การเป็นแหล่งพลังงานทดแทนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

มาตรการที่ 5.2 พัฒนาการบริหารจัดการพืชพลังงานอย่างครบวงจร

แนวทาง

5.2.1 วางแผนและกำหนดพื้นที่สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงานอย่างชัดเจน

5.2.2 สร้างระบบเชื่อมโยงการนำผลผลิตจากพืชพลังงานจากภาคการผลิตด้านเกษตรไปสู่ภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน

5.2.3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชพลังงานทดแทนเพื่อให้สามารถวางแผนการพัฒนาการผลิตพืชพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร

5.2.4 ส่งเสริมและให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับการนำผลผลิตจากพืชมาใช้เป็นพลังงานทดแทนเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคครัวเรือน

มาตรการที่ 5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในการผลิตพลังงานทดแทน

แนวทาง

5.3.1 ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แหล่งทุน ภาครัฐและภาคเอกชน ในการผลิตพลังงานทดแทน เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล เป็นต้น

5.3.2 สร้างความรู้และความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการผลิตไฟฟ้าของชุมชน เช่น กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์กฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม และกฎหมายด้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวล เป็นต้น

มาตรการที่ 5.4 ส่งเสริมการสร้างความตระหนักในการใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

แนวทาง

5.4.1 รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของพลังงานในการพัฒนาท้องถิ่น และการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. มีมูลค่าการค้าสูงในเขตการพัฒนาพิเศษของจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 6.1 ส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและโลจิสติกส์ในภูมิภาค

แนวทาง

6.1.1 กำหนดให้อำเภอจัตุรัสเป็นเขตการพัฒนาพิเศษ

6.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาสถานีรถไฟจัตุรัสให้เป็นศูนย์รวบรวมและพักสินค้าโลจิสติกส์จากประเทศ

ไทยและจากประเทศในประชาคมอาเซียน

6.1.3 สนับสนุนการสร้างตลาดศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและกระจายสินค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศในประชาคมอาเซียน

6.1.4 เร่งรัดการสรรหาและพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีความสามารถสูงในการเข้ามาบริหารจัดการ

6.1.5 จัดระบบบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ และการค้าในเขตการพัฒนาพิเศษให้มีประสิทธิภาพสูง

มาตรการที่ 6.2 สนับสนุนการพัฒนาความเชื่อมโยงของระบบการขนส่งภายในท้องถิ่น ให้เชื่อมต่อกับส่วนกลาง

แนวทาง

6.2.1 สนับสนุนการพัฒนาถนนภายในชุมชนให้เชื่อมโยงการคมนาคมส่วนกลางเพื่อการขนถ่ายสินค้าเกษตรสู่ตลาดกระจายสินค้าส่วนกลาง

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. มีพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น
2. ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น
3. ปัญหาปริมาณขยะชุมชนลดลง

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 7.1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

แนวทาง

- 7.1.1 กำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการวางแผนในการอนุรักษ์และฟื้นฟู
- 7.1.2 ส่งเสริมให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของชุมชนในรูปแบบของการรวมกลุ่มเป็น “เยาวชนรุ่นใหม่รักและหวงแหนป่า”
- 7.1.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการดูแลทรัพยากรป่าไม้ อย่างมีคุณภาพ ด้วยความสมดุลและยั่งยืน
- 7.1.4 ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ อย่างมีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
- 7.1.5 จัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนตระหนักในความสำคัญของป่าไม้ กับผลกระทบจากการทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง
- 7.1.6 สนับสนุนการปลูกป่าในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

มาตรการที่ 7.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นในการจัดให้มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเพิ่มปริมาณและรองรับการใช้ในภาคการเกษตรอย่างเพียงพอ

แนวทาง

- 7.2.1 เสริมสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่
- 7.2.2 สร้างความร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนเพื่อสะท้อนความต้องการ ที่เป็นเอกภาพของชาวชัยภูมิ ในความจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ของจังหวัด
- 7.2.3 จัดหาและระดมทุนเพื่อใช้เป็นงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่และแหล่งน้ำของชุมชนทั้งจากรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนภายในจังหวัด
- 7.2.4 ผลักดันโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งอ่างเก็บน้ำ” เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีแหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับในช่วงฤดูที่มีปริมาณน้ำมากและไว้ใช้ในช่วงขาดแคลนน้ำ
- 7.2.5 วางแผนพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำขนาดใหญ่และเส้นทางเข้าถึงให้สวยงาม มีจุดเด่น มีจุดแวะพักผ่อนระหว่างทาง เพื่อเอื้อต่อการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนแห่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิ

มาตรการที่ 7.3 การนำเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

แนวทาง

7.3.1 ส่งเสริมการนำนวัตกรรมที่ได้จากการพัฒนาเทคโนโลยี “เตาเผาขยะชุมชน” มาใช้ในการกำจัดขยะชุมชน และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในชุมชน

7.3.2 เร่งรัดการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาความรู้ของชุมชนในการจัดการมลพิษและของเสีย

7.3.3 เสริมสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการขยะและมลพิษสิ่งแวดล้อมในชุมชน

7.3.4 สร้างความพร้อมเพื่อรองรับภัยพิบัติจากธรรมชาติโดยเฉพาะเรื่องของภัยแล้งและน้ำท่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลงานการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถสูงในการให้บริการ
3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมสูงในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรการ และแนวทาง

มาตรการที่ 8.1 เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบคุณภาพของการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

แนวทาง

8.1.1 ปรับปรุงและพัฒนาระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการบริหารจัดการให้เอื้อต่อระบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

8.1.2 ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.1.3 ปรับปรุงระบบการให้บริการในลักษณะการลดขั้นตอนการทำงาน และการพัฒนาให้มีลักษณะการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

8.1.4 พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์กร

8.1.5 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหารและการให้บริการ

8.1.6 พัฒนาดัชนีชี้วัดการให้บริการ (KPI) ในระดับองค์กร ระดับหน่วยงานและระดับบุคคล

8.1.7 ส่งเสริมให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการบริหารท้องถิ่น

มาตรการที่ 8.2 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสนับสนุนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

8.2.1 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสื่อสารณะให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

8.2.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสื่อมวลชนทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารให้กับประชาชน

8.2.3 จัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กรในรูปแบบต่าง ๆ

มาตรการที่ 8.3 ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง

8.3.1 วิเคราะห์โครงสร้างอัตรากำลังบุคลากรโดยเฉพาะสาขาเฉพาะด้านให้สอดคล้องและเอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3.2 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและมีความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น โดยพัฒนาความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง

8.3.3 พัฒนาบุคลากร ในหน่วยงานให้มีขีดความสามารถ ด้านภาษารองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

มาตรการที่ 8.4 สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการให้บริการแก่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทาง

8.4.1 ส่งเสริมการสร้างทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานและความภักดีต่อองค์กรให้กับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8.4.2 ส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 วิสัยทัศน์ (Vision) และพันธกิจ (Mission) แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

“แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นสังคมคุณภาพที่พร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน”

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม และการกีฬา

เป้าประสงค์

1. สถานศึกษามีการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและรองรับประชาคมอาเซียน
2. จังหวัดชัยภูมิมีชื่อเสียงด้านกีฬา เพิ่มขึ้น
3. ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการสืบสาน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากโครงการการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) เพิ่มขึ้น

2. ประเภทกีฬาที่ได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะที่สูงขึ้น

3. ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ได้รับการสืบสาน เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย	ร้อยละของจำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD)
2. ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน	จำนวนสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของระบบประกันคุณภาพภายนอก
3. สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต	จำนวนโครงการที่สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและสื่อการเรียนการสอน	จำนวนโครงการที่เพิ่มขึ้นในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน
5. จัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสร้างสรรค์สังคมท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
6. ส่งเสริม สนับสนุนการกีฬานันทนาการและการออกกำลังกาย	จำนวนโครงการที่ส่งเสริม สนับสนุนการกีฬานันทนาการและการออกกำลังกาย
7. ส่งเสริม สนับสนุน งานศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความเชื่อมโยง

- ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์

1. รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น
2. สังคม ชุมชน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. จำนวนโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมอาชีพการลงทุน การสร้างงานสร้างรายได้ส่งเสริมและสนับสนุนสินค้า OTOP	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น
2. การสาธารณสุขและส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของประชาชน	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมสุขภาพของประชาชน
3. การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	จำนวนโครงการที่สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและป้องกันบรรเทาสาธารณภัย	จำนวนโครงการที่สนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
5. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน	จำนวนครอบครัวที่ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน
6. ส่งเสริมและสนับสนุน เด็ก สตรี คนพิการ คนชรา ผู้ด้อยโอกาสและประชาชนในสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
7. การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค	จำนวนผู้ป่วย ด้วยโรคสำคัญที่เป็นปัญหาสาธารณสุขในพื้นที่ลดลง (ไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่)
8. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและบำบัดฟื้นฟูผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต/กองแผนและงบประมาณ/สำนักปลัดฯ/กองช่าง

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ : ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์

1. นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่จังหวัดชัยภูมิมากขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากสินค้าและบริการการท่องเที่ยว
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	จำนวนถนน แหล่งน้ำ ที่ได้รับการบำรุงรักษา
2. พัฒนา ปรับปรุง อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติระบบนิเวศวิทยา ทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ให้มีศักยภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา
3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	จำนวนกิจกรรมการท่องเที่ยวและ กิจกรรมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	จำนวนบุคลากรที่ผ่านการเข้าอบรม ในด้านการท่องเที่ยว

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักปลัดฯ/กองการศึกษาฯ/กองช่าง

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว

4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ปัญหาการจัดการขยะลดลง

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ร้อยละของการจัดการปัญหาขยะลดลง

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การแก้ไขปัญหาการจัดการมลภาวะ การกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล	จำนวนโครงการในการแก้ไข การจัดการมลภาวะ การกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

กองช่าง/กองการศึกษาฯ

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

เป้าประสงค์

1. เส้นทางคมนาคมที่ได้มาตรฐาน
2. แหล่งน้ำได้รับการบริหารจัดการ
3. รายได้ต่อครัวเรือนภาคการเกษตรสูงขึ้น

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนถนนที่ได้มาตรฐาน
2. จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบริหารจัดการ
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตร

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ	จำนวนถนนที่ได้มาตรฐานและถนนที่ได้รับการบำรุงรักษา
2. การบริหารจัดการแหล่งน้ำ	จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการบริหารจัดการ
3. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

กองช่าง / กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ความเชื่อมโยง

- ยุทธศาสตร์จังหวัดจังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าและบริการ สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการตลาดและการเชื่อมโยงสู่ประเทศในประชาคมอาเซียน

6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลงานการให้บริการขององค์การบริหารส่วน

จังหวัดชัยภูมิ

2. บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิได้รับการพัฒนาศักยภาพ

ในการปฏิบัติงาน

3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. ระดับผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ
2. ระดับผลการประเมินศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
3. ระดับผลการประเมินการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตามเกณฑ์ที่กำหนด

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาท้องถิ่น	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. การบูรณาการการพัฒนาาร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน	จำนวนโครงการที่มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น

3. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีทัศนคติและจิตสำนึกในการปฏิบัติงานสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวนโครงการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร
4. ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการประชาชน ลดขั้นตอนการทำงานโดยการนำวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน	ร้อยละของความพึงพอใจของผู้รับบริการ
5. การพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์ขององค์กร	จำนวนโครงการการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์กร
6. พัฒนาและปรับปรุงอาคารสำนักงาน บ้านพักอาศัยและระบบสาธารณูปโภค	จำนวนโครงการการพัฒนาหรือปรับปรุง

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักปลัด/กองคลัง/กองช่าง/กองกิจการสภา/กองแผนและงบประมาณ/กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต/ กองพัสดุและทรัพย์สิน/กองการศึกษา/กองการเจ้าหน้าที่/หน่วยตรวจสอบภายใน

ความเชื่อมโยง

- ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ยุทธศาสตร์การพัฒนากองครักษ์ส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 8 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพ
- ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

เป้าประสงค์

1. เป็นแหล่งสร้างพลังงานทดแทน
2. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

1. จำนวนโครงการที่สนับสนุนการสร้างแหล่งพลังงานทดแทน
2. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งเรียนรู้

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
1. ส่งเสริม สนับสนุน การผลิต การใช้พลังงานทดแทน	จำนวนโครงการที่ให้การสนับสนุนการผลิตการใช้พลังงานทดแทน
2. ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องพลังงานทดแทน	จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องพลังงานทดแทน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต/กองช่าง

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองครักษ์ปกครองส่วนท้องถิ่นชัยภูมิ: ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้พลังงานอย่างมีคุณค่า

3. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดชัยภูมิโดยนำข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของจังหวัด ผลการพัฒนาที่ผ่านมา ศักยภาพการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ยุทธศาสตร์การพัฒนากองครักษ์และสาขา แผนการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ สามารถนำมาวิเคราะห์ศักยภาพโดยเครื่องมือ SWOT Analysis ซึ่งได้มีประชุมระดมความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ มีผลการวิเคราะห์ภาพรวมดังนี้

1. ปัจจัยภายใน(Internal Factors) พบว่าจุดแข็ง (S) หรือข้อได้เปรียบ และจุดอ่อน (W) หรือข้อเสียเปรียบที่สำคัญมีดังนี้

1.1 จุดแข็ง (Strength = S) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำการเกษตรประมาณ 3.4 ล้านไร่ สามารถเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย พริก และพืชผักผลไม้อื่น ๆ มีอุตสาหกรรมการเกษตรรองรับ

(2) มีศักยภาพการผลิตในด้านการปศุสัตว์ โดยมีรายได้จากการปศุสัตว์ในปี พ.ศ.2558 จำนวน 4,673 ล้านบาท จากการเลี้ยงโคเนื้อ ขยายตัว 87.3 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากราคารับซื้อโคมีราคาสูงขึ้นจากปีก่อน

(3) มีศักยภาพการผลิตในด้านการประมง ในปี พ.ศ.2557 มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจำนวน 30,807 ราย ผลผลิตจากการเลี้ยง จำนวน 10,774,928 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นร้อยละ 82.76 ของผลผลิตรวมในจังหวัด

(4) เป็นพื้นที่เหมาะสมต่อการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนด้านการเกษตรเนื่องจากเป็นพื้นที่ต้นกำเนิดลำน้ำชีไหลผ่านหลายอำเภอของจังหวัดชัยภูมิ และผ่านจังหวัดอื่น ๆ ก่อนลงสู่มแม่น้ำโขง และมีเขื่อนเก็บกักน้ำจุฬารัตน์สามารถเก็บกักน้ำได้ประมาณ 188 ล้านลูกบาศก์เมตร

(5) ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดมีความเหมาะสมสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งกับภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรอบ

(6) มีทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และมีพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นอันดับสองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 11 แห่ง อุทยานแห่งชาติ 4 แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 2 แห่ง สวนรุกชชาติ 2 แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ 1 แห่ง

(7) มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวจำนวนมากประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 28 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุและโบราณสถาน 12 แห่ง และแหล่ง

ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 6 แห่ง ซึ่งมีสภาพสวยงามเป็นธรรมชาติ โดยในปี พ.ศ.2557 จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนนักท่องเที่ยว จำนวน 1,321,065 คน มีรายได้ จำนวน 1,298.37 ล้านบาท

(8) มีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรกระจายตัวอยู่ในทุกพื้นที่ของจังหวัดชัยภูมิ เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 20 ของโรงงานในจังหวัดชัยภูมิที่สำคัญได้แก่ การทำผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง เป็นหลัก จำนวน 81 โรงงาน โรงสีข้าว จำนวน 17 โรงงาน และอุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลทราย จำนวน 2 โรงงาน

(9) จังหวัดมีแหล่งแร่ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจคือแร่โปแตชที่มีคุ่มค่าต่อการทำเหมืองแร่และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ซึ่งมีรายงานผลการศึกษาวิจัยร้อยละ

(10) มีหัตถกรรมผ้าทอที่แสดงถึงเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จิตรสวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัด รวมทั้งมีศูนย์กลางผ้าไหม ผ้าฝ้ายแหล่งใหญ่ตั้งอยู่ในหลายอำเภอของจังหวัดชัยภูมิ เช่น อำเภอบ้านเขว้า อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง เป็นต้น

(11) จังหวัดชัยภูมิสามารถผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตามหลักเกณฑ์ของกรมหม่อนไหม

(12) มีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง ซึ่งมีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลครอบคลุมพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดและเป็นแรงขับเคลื่อนภาคประชาสังคม

(13) มีสถานบริการด้านสาธารณสุขและบุคลากรด้านสาธารณสุขครอบคลุมพื้นที่และประชากรของจังหวัด โดยมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 167 แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง และโรงพยาบาลชุมชน 15 แห่ง มีแพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกรรวมเท่ากับ 348 คน ซึ่งมีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1 : 7,481 คน

(14) จังหวัดมีสถานที่ออกกำลังกายที่พร้อมเพียงพอหลายแห่ง เช่นสนามกีฬาากลางจังหวัด สนามกีฬาละศึกษา สนามกีฬาเทศบาล ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองชัยภูมิ สวนสาธารณะหนองปลาเฒ่า สวนสาธารณะหนองหลอด เป็นต้น สามารถรองรับการจัดการแข่งขันกีฬาได้ทุกประเภทและเป็นสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกายของประชาชน การจัดงานและกิจกรรมการกุศลต่าง ๆ

(15) มีศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

(16) มีแหล่งผลิตพลังงานทดแทน จำนวนมาก เช่น กังหันลม โซลาร์เซลล์ เป็นต้น

(17) มีศักยภาพด้านพลังงานทดแทน เช่น พลังงานจากลม น้ำ ชีวมวล ชีวภาพ เอทานอล (จังหวัดมีกำลังการผลิตเอทานอล 5 แสนลิตร/วัน) จากข้อมูลการใช้พลังงานในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า จังหวัดมีศักยภาพการผลิตอยู่ที่ 95% โดยอีก 5% จะเป็นพลังงานทดแทน

1.2 จุดอ่อน (Weakness = W) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) แหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนและระบบชลประทานไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรและไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะเขื่อนขนาดใหญ่ พื้นที่ที่อยู่ในระบบชลประทานประมาณ 411,298 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.61 ของพื้นที่เกษตรกรรม

(2) สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ที่มีความแห้งแล้ง ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยต่อปีไม่มากเท่าที่ควรในฤดูฝน เนื่องจากสภาพภูมิประเทศตั้งอยู่ในเขตเงาฝน โดยเฉพาะพื้นที่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ และด้านตะวันตกของจังหวัด ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปีเท่ากับ $1,379 \pm 125$ มิลลิเมตร

(3) ลักษณะดินบางพื้นที่เป็นดินเค็มและดินทราย ทำการเกษตรไม่ได้ผลหรือผลผลิตต่ำไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ในฤดูแล้งได้ ซึ่งพื้นที่ดินเค็มมีความเค็มแตกต่างกันครอบคลุมพื้นที่ 7 อำเภอ รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 709,563 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.89 ของพื้นที่ทั้งจังหวัดหรือประมาณร้อยละ 22 ของพื้นที่ทำนาในจังหวัดทั้งหมด

(4) เกษตรกรบางส่วนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และพื้นที่การเกษตรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์

(5) ขาดแคลนแรงงานทั้งภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมสิ่งทอ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เคลื่อนย้ายไปทำงานต่างถิ่น และบางส่วนเป็นแรงงานไร้ฝีมือและกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ส่วนแรงงานอีกส่วนเป็นแรงงานที่อยู่ในช่วงของการศึกษา

(6) เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มเครือข่ายการต่อรองราคาสินค้าทางการเกษตร

(7) สินค้าแปรรูปทางการเกษตรไม่มีตลาดรองรับเพียงพอ และไม่มีคุณภาพที่สามารถแข่งขันได้

(8) ขาดการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยี การตลาด การบริหารจัดการของผู้ประกอบการ หัตถกรรมพื้นบ้าน และสินค้าพื้นเมือง

(9) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าของวิสาหกิจชุมชนต่ำ ส่วนใหญ่เป็นการประกอบการภายในครัวเรือนหรือกลุ่มเล็กใช้เงินทุนไม่มากนัก ซึ่งวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถยกระดับอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ได้ เนื่องจากขาดเงินทุนและการบริหารจัดการกลุ่มและสินค้า

(10) แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งขาดการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ ชุมชน และท้องถิ่น ในด้านเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ระบบสาธารณูปโภค ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่ยังไม่มีการบูรณาการที่ชัดเจน

(11) ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการยังไม่ได้มาตรฐานและไม่เพียงพอ ไฟฟ้าและประปายังไม่ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

(12) ระดับการศึกษาของประชาชนส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ภาวการณ์อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เนื่องจากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมามีอัตราการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นต่ำ และปัจจุบันประสบปัญหาคุณภาพการศึกษาเพราะปริมาณนักเรียนกับครูไม่สอดคล้องกัน

(13) จำนวนบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินต่ำที่ต้องดูแลประชากรทั้งจังหวัด จำนวน 2,051 คน คิดเป็นสัดส่วนต่อประชากรเท่ากับ 1: 554 คน

(14) บุคลากรทางการแพทย์โดยเฉพาะแพทย์และพยาบาลขาดแคลนไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากร ซึ่งปัจจุบันมีแพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกรในจังหวัดจำนวน 348 คน

(15) ขาดศูนย์บริการข้อมูลสารสนเทศ และบริการเพื่อส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว

(16) การบริหารจัดการภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการให้บริการประชาชนและบริหารจัดการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

(17) จังหวัดชัยภูมิมิมีลักษณะภูมิประเทศที่มีใช้ทางผ่านของจังหวัดอื่น ๆ เส้นทางเชื่อมต่อกับจังหวัดอื่น ๆ ส่วนใหญ่ยังเป็นถนนสองเลนและเป็นถนนสายรอง รวมทั้งยังไม่เป็นที่รู้จักของคนภายนอกจังหวัด

2. ปัจจัยภายนอก (External Factors) พบว่าโอกาส (Opportunities) หรือข้อได้เปรียบของจังหวัดที่ส่งผลต่อการพัฒนา และข้อจำกัด/อุปสรรค (Threats) หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหาต่อการพัฒนาจังหวัดสรุปดังนี้

2.1 โอกาส (O) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง อันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์ พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

(2) รัฐบาลมีนโยบายเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

(3) รัฐบาลมีนโยบายจะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกักขังที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ่มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

(4) รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

(5) รัฐบาลจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษา ในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

(6) รัฐบาลมีนโยบายวางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

(7) รัฐบาลมีนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณและความพร้อมในการดำเนินงานรวมทั้งนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมประหยัด ไม่ซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพ ทบวงภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อแสดงความโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค โดยจะจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบไม่ให้มีการใช้จ่ายที่สูญเปล่า

(8) รัฐบาลมีนโยบายดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยตลอดจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร

(9) รัฐบาลมีนโยบายชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อนธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

(10) กระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กำลังเป็นที่นิยมในโลกยุคโลกาภิวัตน์ พื้นที่ป่า ภูเขา ทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัด มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมตลอดทั้งปี

(11) ระบบเศรษฐกิจของโลกโดยเฉพาะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่มีอิทธิพลแผ่ขยายไปทั่วโลกทำให้เกิดเศรษฐกิจไร้พรมแดนที่มีผลต่อระบบการเคลื่อนย้ายทุนและการบริโภค จะมีส่วนช่วยให้เกิดโอกาสในการลงทุนทั้งด้านอุตสาหกรรม การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

(12) การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกทำให้มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างกัน เช่น เขตการค้าเสรี (FTA) องค์การการค้าโลก (WTO) และที่สำคัญคือการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศที่จะเป็นการลดอัตราภาษีระหว่างกันและการเคลื่อนย้ายแรงงานและทุนได้อย่างเสรีเพิ่มการแข่งขันและกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น

(13) นโยบายระดับชาติต้องการเพิ่มศักยภาพของชุมชนเพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตและอนุรักษ์พื้นที่ผู้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ

(14) ความต้องการใช้พลังงานทดแทนและอาหารปลอดภัย

(15) นโยบายให้มีการปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่า (Value Creation) ของสินค้าและบริการบนรากฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตเพื่อทำให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น

(16) การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดของรัฐบาลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดในกลุ่ม โดยจังหวัดชัยภูมิอยู่ในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์และสุรินทร์ ซึ่งจะสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทั้งด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และการผลิตและจำหน่ายผ้าไหมของจังหวัดในกลุ่มให้มีศักยภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

(17) อัตราค่าจ้างแรงงานของจังหวัดชัยภูมิที่มีการปรับเพิ่มสูงขึ้นตามนโยบาย รัฐบาลจะส่งผลให้การเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกจังหวัดน้อยลง และมีแรงงานบางส่วนกลับคืนถิ่น ซึ่งสามารถสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานฝีมือและแรงงานจำนวนมากได้

(18) การเติบโตของเศรษฐกิจเงินและความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้านเช่นเวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา ทำให้ผู้ประกอบการติดต่อค้าขายในภูมิภาคนี้เพิ่มสูงขึ้น

(19) รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุน และให้มีภาระภาษี ที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศและให้ผู้บริโภคตระหนักว่าจะไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือย รวมถึงดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติ และน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งจากการใช้ฟอสซิลเป็นเชื้อเพลิงและจากพลังงานทดแทนทุกชนิด ด้วยวิธีการที่เปิดเผยม โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นมิตรต่อสภาวะแวดล้อม พร้อมกับร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

(20) รัฐบาลส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัยสนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนา เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ

2.2 ข้อจำกัด/อุปสรรค (T) ในภาพรวมของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย

(1) การรวมตัวทางการค้าของโลกทำให้เกิดการกีดกันทางการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าเกษตรจะส่งผลให้เกิดการแข่งขันมากขึ้นจนมีแนวโน้มส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรบางชนิดตกต่ำ ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรลดลงเมื่อประสบการแข่งขันที่รุนแรง

(2) สภาพภูมิอากาศของโลกและของประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ความแห้งแล้งและน้ำท่วมมากขึ้นอันเป็นผลมาจากภาวะโลกร้อน การตัดไม้ทำลายป่า การทำลายธรรมชาติและการพัฒนาบ้านเมืองของประเทศต่าง ๆ

(3) จังหวัดชัยภูมิมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาการแข่งขันในทุกด้านจากจังหวัด นครราชสีมา และขอนแก่นในการดึงดูดทุนและทรัพยากรไปจากจังหวัดมากยิ่งขึ้นหากไม่มียุทธศาสตร์ที่จะต่อสู้ ผลักดันให้จังหวัดมีศักยภาพในการลงทุนสูงขึ้นจะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

(4) ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตามราคาตลาดโลก และมีการแข่งขันกับประเทศอื่น ทั้งด้านราคาและคุณภาพ ในขณะที่ต้นทุนการผลิตทางเกษตรของจังหวัดสูงซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านการตลาด

(5) ต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปประสบปัญหาหนี้สาธารณะ หลายประเทศ และประเทศสหรัฐอเมริกาประสบปัญหาการชะลอตัวของเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันประเทศญี่ปุ่นก็ ประสบปัญหาเศรษฐกิจถดถอยอันเนื่องมาจากผลกระทบจากคลื่นยักษ์สึนามิ ซึ่งประเทศเหล่านี้เป็นตลาดส่งออก สินค้าของไทยทำให้กำลังซื้อลดลงซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจังหวัดชัยภูมิเช่นเดียวกัน

(6) ประเทศในภูมิภาคเอเชียเช่นจีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ จะเป็นคู่แข่งทางการค้าสินค้า เกษตรและอุตสาหกรรมของไทยและของจังหวัด ทำให้การแข่งขันสูงซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการผลิตของไทยที่จะต้อง ปรับตัวในการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

3.2 การประเมินสภาพสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

3.2.1.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชนจังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิได้รวบรวมสภาพปัญหาความต้องการของประชาชน โดยการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ทุกภาคส่วนของสังคมประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน แกนนำเครือข่ายองค์กรภาค ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 16 อำเภอ สรุปภาพรวมได้ดังนี้

ภาพรวมปัญหาและความต้องการของจังหวัดชัยภูมิ จากการประมวลข้อมูลของแต่ละพื้นที่สรุป ปัญหาและความต้องการได้ 8 ปัญหาและความต้องการ ดังนี้

1. ปัญหาและความต้องการด้านแหล่งน้ำ เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เพราะในทุกอำเภอและทุกพื้นที่มีปัญหาด้านแหล่งน้ำเป็นปัญหาหลักของพื้นที่ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิต จากสภาพ ข้อเท็จจริงจะเห็นว่าจังหวัดมีต้นทุนแหล่งน้ำที่สำคัญคือลำน้ำชีที่เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายหลักใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสายหนึ่ง แต่ไม่สามารถผันน้ำจากลำน้ำชีมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง เพราะไม่มีแหล่งกัก เก็บน้ำที่สามารถเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนสำหรับการเกษตรและอุปโภค-บริโภค ประกอบกับในช่วง ฤดูแล้งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตรกรรมขาดแคลน ดังนั้น จังหวัดมีความต้องการอยากจะมีแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่ม มากขึ้น เพื่อให้มีแหล่งน้ำมีเพียงพอกับความต้องการของพี่น้องประชาชนและพื้นที่ จากข้อเสนอความต้องการใน ภาพรวมของทุกพื้นที่ต้องการขอรับการสนับสนุนในเรื่องของการขุดลอกแหล่งน้ำที่ต้นเงินในแต่ละพื้นที่ การสร้าง ฝายเพื่อเก็บกักน้ำ การสร้างแก้มลิง การสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้าเพื่อการผันน้ำเข้าสู่พื้นที่ การก่อสร้างระบบ ประปา การก่อสร้างประตูน้ำเปิด-ปิดลำน้ำชี คลองส่งน้ำ การปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ และการขุดสระน้ำ/ลำห้วย

2. ปัญหาและความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากการสำรวจข้อมูลเวทีประชาคมพบว่า ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญมากที่สุด คือเส้นทางคมนาคม (ถนน) เป็นปัญหาที่สำคัญรองลงมาจากปัญหาและ

ความต้องการด้านแหล่งน้ำ เพราะในเกือบทุกพื้นที่ที่มีความต้องการเส้นทางคมนาคมที่ต้องการให้เกิดการเชื่อมโยงกับ ถนนสายหลักและสายรอง และการเชื่อมโยงกับถนนในชุมชน ตำบลและหมู่บ้าน

ประกอบกับบางเส้นทางมีสภาพชำรุดทรุดโทรม มีฝุ่นละออง และมีลักษณะเป็นลูกรังทำให้การเดินทางระหว่างพื้นที่และ ขนส่งสินค้าและบริการไม่สะดวก ซึ่งมีปัญหาตามมาโดยตลอด และในบางพื้นที่ที่มีถนนเข้าไปถึงพื้นที่เกษตรกรรมแต่ไม่มี ไฟฟ้าใช้ในการประกอบอาชีพ

3. ปัญหาและความต้องการด้านสังคม เป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งในพื้นที่ที่เกิดขึ้นจากสภาวะ การเปลี่ยนแปลงของสังคม การรับอารยธรรมใหม่ๆ มาจากสังคมตะวันตก และนานาอารยประเทศที่มีการแข่งขันกัน อย่างเสรี ทำให้เกิดการซึมซับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการศึกษา ศาสนาและจริยธรรม การเปลี่ยนแปลงของเด็กและ เยาวชน ปัญหายาเสพติด การจัดสวัสดิการสังคมการขาดโอกาสทางการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา ปัญหาขาดแคลนแรงงาน ปัญหาด้านศาสนาที่ขาดพระประจำวัด ปัญหาเด็กและเยาวชนมั่วสุมและทะเลาะวิวาท ปัญหาความวัฒนธรรมประเพณี

4. ปัญหาและความต้องการด้านเศรษฐกิจ เป็นปัญหาเกี่ยวกับปากท้องของประชาชนโดยเฉพาะใน เรื่องของรายได้และการส่งเสริมอาชีพ การขาดแคลนฝีมือแรงงาน การพัฒนาด้านหัตถกรรม การตลาด ความยากจน ตลาดนัดเอกชน และเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ เป็นปัญหาความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้จังหวัด ให้การสนับสนุน เพื่อให้เศรษฐกิจของจังหวัดช่วยภูมิภาคได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น

5. ปัญหาและความต้องการด้านเกษตรกรรม เป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งในพื้นที่เนื่องจาก อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชากรจังหวัดชัยภูมิ สภาพปัญหาที่พบมีมากมาย เช่น ราคาผลผลิตทาง การเกษตรตกต่ำ การใช้ปุ๋ยเคมี ขาดตลาดกลางจำหน่าย ขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการผลิต ขาดแหล่งเงินทุน เป็นต้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ จึงต้องการมีการพัฒนาการเกษตรสมัยเก่า เป็นเกษตรสมัยใหม่ ลงทุนน้อย แต่ได้ ผลผลิตมาก เน้นความเป็นธรรมชาติเป็นหลัก

6. ปัญหาและความต้องการด้านสิ่งแวดล้อม สภาพปัญหาที่พบเป็นปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ การบุกรุกทำลายป่า ไฟไหม้ป่าส่งผลต่ออุณหภูมิในโลกร้อน การขาดกฎกติกาในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การขาดจิตสำนึก และการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ขาดประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอยและน้ำเน่าเสีย จึงมีความต้องการในแก้ไข ปัญหาและความต้องการของสิ่งแวดล้อมในด้านการสำรวจและก่อสร้างโรงกำจัดขยะ ที่ทิ้งขยะ และบ่อบำบัดน้ำเสีย การออกกฎและกติกาในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน การสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน และเยาวชนในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่

7. ปัญหาและความต้องการด้านที่ดินและการถือครองที่ดิน สภาพปัจจุบันที่ดินทำกินและการถือ ครองที่ดินประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และเอกสารที่มีเป็นใบเสร็จภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บท.5) รวมทั้งพื้นที่ที่มีความ ลาดชัน ขาดความสมบูรณ์ และขาดความชัดเจนในการออกเอกสารสิทธิ์ จึงต้องการให้มีการออกเอกสารสิทธิ์ในรูป โฉนด หรือ น.ส.3 เพื่อให้ประชาชนได้สามารถนำไปแปลงสิทธิให้เป็นทุนในการประกอบอาชีพได้ จะส่งผลในการ แก้ไขปัญหาหนี้สินและความยากจน

8. ปัญหาและความต้องการด้านการท่องเที่ยว สภาพปัจจุบันในแต่ละพื้นที่จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณีมีมากมายแต่ยังขาดการวิเคราะห์ศักยภาพและการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้แหล่งท่องเที่ยวบางพื้นที่ได้รับความนิยม และบางพื้นที่ไม่มีคนรู้จัก จึงต้องการให้มีการดำเนินการสำรวจเส้นทางเพิ่มเติมเช่น ท่าแพ ล่องแก่ง หินโยก กู่แดง การฟื้นฟูศิลปะและวัฒนธรรมที่มีศักยภาพในการที่จะส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมสินค้าของที่ระลึกและของฝากในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

สรุปผลการรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการระดมความคิดเห็นในการทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559 ณ ห้องประชุมเทศบาลิต โรงแรมชัยภูมิปาร์ค ตำบลบ้านเล่า อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ โดยเรียงตามลำดับปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ดังนี้

1. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ปัญหาความต้องการเส้นทางการคมนาคม ซึ่งเป็นสายทางที่เชื่อมต่อระหว่างตำบลทั้งถนนลาดยาง ถนน คสล.และถนนลูกรัง เนื่องจากเส้นทางมีสภาพชำรุดเสียหาย การเดินทางและการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรของผู้ใช้เส้นทางไม่สะดวก ปลอดภัย ซึ่งยังเป็นปัญหามาโดยตลอดรวมทั้งสายทางที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

2. ปัญหาการพัฒนาแหล่งน้ำ

- ปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ทั้งโครงการขุดลอกลำห้วย อ่างเก็บน้ำ ก่อสร้างฝาย คลองส่งน้ำ และการจัดการระบบน้ำ (ชลประทาน) ให้มีการผันน้ำสู่พื้นที่การเกษตร เนื่องจากราษฎรส่วนใหญ่ในจังหวัดมีอาชีพเกษตรกรรม ปัญหาที่ประสบคือขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร จึงมีความต้องการที่จะให้มีแหล่งสำหรับการกักเก็บน้ำ ให้เพียงพอกับความต้องการ

3. ปัญหาด้านการส่งเสริมอาชีพ

- ปัญหาด้านการส่งเสริมอาชีพ มีทั้งการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์การเลี้ยงสัตว์ต่างๆและการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจใหม่ การแปรรูปสินค้า การพัฒนาฝีมือตามความต้องการในพื้นที่เศรษฐกิจพอเพียง / ส่งเสริมการรวมกลุ่มและตลาดสินค้า กลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มผลิตภัณฑ์ OTOP

4. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

- ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มีความต้องการในการสร้างความเข้าใจการจัดการขยะ การคัดแยกขยะ การลดการใช้สารเคมีแบบผสมผสาน ส่งเสริมปลูกป่าและการรักษาพื้นที่สาธารณประโยชน์ไม่ให้มีการบุกรุกจัดให้มีการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกประชาชนและเยาวชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

5. ปัญหาด้านการท่องเที่ยว

- ปัญหาด้านการท่องเที่ยว มีความต้องการให้ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้การท่องเที่ยวของจังหวัดเป็นที่รู้จักแพร่หลาย

ด้วยการประชาสัมพันธ์ พัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะดวก สวยงาม รวมถึงฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อการท่องเที่ยว สนับสนุนการสร้างแบรนด์สินค้าของที่ระลึก

6. ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและ ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการศึกษา พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการศึกษา ส่งเสริมการจัดหลักสูตรการศึกษาต่างๆ สนับสนุนการกีฬาให้มีความพร้อมทุกด้าน ด้านศาสนาและวัฒนธรรมส่วนใหญ่เน้นให้ ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง สนับสนุนการเข้าวัดฟังธรรมให้เยาวชนรักใน พระพุทธศาสนา

7. ปัญหาด้านการพัฒนาสังคม

- ปัญหาด้านการพัฒนาสังคม ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมช่วยเหลือสงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุ , ส่งเสริมกิจกรรมครอบครัว นันทนาการ การป้องกันและแก้ไขยาเสพติด

8. ปัญหาด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

- ปัญหาด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่ม รายได้ของประชาชน ส่งเสริมตลาดนัดชุมชนให้มีระบบ/ตลาดกลาง ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้าง มูลค่าเพิ่มและกระตุ้นผลผลิตจากพืชเศรษฐกิจ